

Hakyky başlyk / satiriki hekaýa

Category: Hekaýalar, Kitapcy, Satiriki hekaýalar, Sözler

написано kitapcy | 23 января, 2025

Hakyky başlyk / satiriki hekaýa

HAKYKY BAŞLYK

Be, göwnüme bolmasa gün şo bir duran ýerinde duran ýaly. Ýa tomsuň günü sutkanyň dowamlylygy uzaýamykan?! Işden çykyp öýe gelemde, gün ýaňy öýleden agypdy. Kelläme taýak degen ýaly, men ýöne ir gaýdyberen däldirin-dä işden. Ýok, sagada seretseň-ä gaýtam artykmajyragam işläpdirin.

– Bi yssy halys aňkamyzy aşyrjagaý, sekiniň üstüne keçe-peçe atyşdyraweriň – diýip, men öýe girdim. Tomsuň günü sowuk suwuň höziri bir başga bolaýýar, mazaly ýuwunyp-ardynyp, salkyn saýada ýazylan gülli keçäň üstüne geçdim. Walla, lap edip aýtdygym däl, edil täzedden dünýä inen ýaly boldum. Öýdäkilerem meniň häsiýetime beletdiler, çay-suwdan öňürti gazet-žurnallara göz gezdirmesem bir zadym ýetmeýän ýaly.

– Gazet-žurnal bolsa saňa başga zat gerek däl, ähli gazanjyň şu kagyza gidýä – diýip, ýanyoldaşym, dogrusy, käte iňirdeýärem.

Nätjek, öwrenilen endik-dä. Bu günem şo däbime eýerip, gazetleri gözden geçirip otyrdym. Edil ýerden zompa çykan ýaly bolup bir ýaşuly ýanyma geldi. Salamlaşdyk.

– Ýaşuly mürähed-ä däl, düşegiň üstüne geçiň, ynha, bir käse togsan başlik çayam bereýin – diýip, men gapdalymda ýatan ýassygy oňa tarap okladym.

Ýaşuly sesini çykarman, inçeden uzyn barmaklary bilen sakgalyny daraklady. Ardynjyrady.

– Aý, inimn meň geçibem bir ullakan mazam bolmazmykan öýdýän, biriniň öýüni soraýjakdym welin...

– Soraň, soraň – diýip, men onuň sözünü böldüm.

– Dogrymy aýtsam, men şo bendäň çagasynyň adynam bilemok. Ýöne

şu töwerekde ýaşaýa diýdiler, özem raýonyň medeniýet ugrunyň başlygy bolmaly. Ho, zok-zogy çalyňlaram şoňa degişli bolmaly – diýip, ýaşuly ýaýdanjyrady.

Düşnükli. Görýän welin, gürrüň meniň özüm hakynda baryň ýaly-la. Näme, bu ýaşuly toý-dagy etjek bolýamyka? Ýa bagşylarymyzyň üstünden arz etjek bolýmasyn. Näme bolsa görübermelk bor-da.

– Ýaşuly, o diýýän başlygyňyzyň öýün-ä bilýän welin, ýöne bir käse çay içmeseňiz salgy berip biljek däl – diýip, men onuň heňini aňmakçy boldum.

Ýaşuly gülli keçäniň üstüne geçip, ýassygy tirsekledi. Telpegini çykaryp, gapdalynda goýdy. Meniň öňümdäki üşüşip ýatan gazet-žurnallara geň galyjylyk bilen seretdi.

– Bi zatlaň hemmesini okaýaňmy, inim? Onsoň gazet-žurnallarda näme ýazýalar? – diýip, ol çaly käsä elini ýetirdi.

– Aý, dünýede gep-gürrüň kän, ýaşuly...

Ol myssa ýylgyrды. Be, güler ýaly men üýtgeşik zadam-a aýtmadym. Ýa meniň bolup oturşyma pisindi oturmadymyka? Belki, ýaşulyň özi nemeräkdir.

– Dünýede gep-gürrüň kän diýeňde bir zat ýadyma düşdi. – Ol gözünü güldürip maňa seretdi. Gürrüňiň näme bilen gutarjagyny bilmesemem ýaşulyňyň göwni üçin menem ýylgyran boldum. – Hawa, irki döwürde obamyzda Sapar sowatly diýip bir adam bardy. Görgüliniň ýazyp-pozup bilýän zady bolmasa-da ýany mydama gazetlidi. "Sawatly" lakamam oňa şondan galypdyr. Bir gün ondan "Sapar aga, dünýäde näme gep-gürrüň bar, sen sen bir gazet okap ýören adam, hany aýtsana" diýip soranlarynda: "Aý, dünýede waka köp, oglanlar. Ynha, bir ýerde otlam agdarylypdyr" diýip, gazetdäki suraty görkezipdir. Görüp otursalar, o görgüli asyl gazetini başaşak tutup oturan bolsa nätjek – diýip, ýaşuly hezil edinip güldi.

Dogrusy, onuň gürrüňine menem güldüm. Ýöne bu gürrüňiň bu ýerik näme üçin gelenine düşünmedim. Öňküligim bolmady. Ýaşulyňyň näme üçin gelenini anyklamak isledim.

– Agam, siziň şu sorap ýören başlygyňyz-a men bolmaly, adyma-da Sapaly diýýärler, näme arzy-halyňyz bsa aýdyp oturyň.

Ýaşuly gözlerine ynanmaýan ýaly elini kölegeledip meniň ýüzüme

seretdi. Ol durşy bilen sorag alamatyna öwrüldi.

– Be, be-e, sizem başlykmy?! – diýip, ol geň galyjylyk bilen meni synlady.

Ýaşulyň soragyna, dogrusy, birhili kemsinjek boldum. Näme, başlyklaryň depesinde şahy bolmalymyka? Ol meniň oňaysyz ýagdaýa düşenimi aňdy öýdýän.

– Başlyk diýseler men-ä garny honda ýatan bir epeý adam görjekdim. Siz-ä gaty çepiksije oglan ekeniňiz – diýip, ol gürrüňiniň üstüni ýetirdi.

– Aý, menem şu işe başlyk bolup täzeräk geçdim. Entek semrärís-dä – diýip, men gürrüňi degişmä ýazdyrdym.

Ol özüniň näme üçin gelendigini aýtdy.

– Ýer bilen gögüň arasynda ýekeje dogmamyz bar. Olam sizde işleýär. Men ho, Annaly aýdymçyň kakasy-da. Obadan geldim. Keýwany günüme goýman iberdi. Geljek diýen günleri gelmänsoň, maşynly bolansoň hasam gaýgy edýäs.

Olary goňşy raýona medeni hyzmat etmek üçin iberen özümdim. Ýöne ýalňyşmaýan bolsam olar düýn däl-de, şu gün gelmelidirler.

– Agam, siz arkaýyn gaýdyberiň. Ogluňyzy şu gün öýüňize barar ýaly ederis – diýip, men ýaşulyňy ýola saldym.

Hoşlaşyp aýrylyşanymyzam soldy welin, ilerden gelen "Žiguli" deňäme gelip saklandy. Rulda oturan Annaly aýdymçy:

– Başlyk, hemme zatlar gül. Sag-aman geldok – diýip, başam barmagyny çommaltdy.

Men ýaşulyňyň yzyndan seretdim, hernä uzaga gitmän eken. Signal berip ony sakladyk.

– Agam, ogluňyzy alyp gidip bilersiňiz, ine – diýip, men hile bir iş bitiren ýaly gopbamsyradym.

Ýaşuly begenjinden hamsykjak boldy. Öwran-öwran ogluna seretdi. Onuň sesi sandyrap çykdy.

– Ynha, başlyk diýibem şular ýalaka diýäýseň. Söz berip sözünde tapylýa. Sen, inim, hortabam bolsaň hakyky başlyk ekeniň. Berekella! – diýil, ol alkyş baryny okady.

Ýaşulyňyň aýdan sözlerine minnetdarlyk bilen baş atdym. Hakyky başlyk bolmak üçin semränim gowumyka ýa-da... Aý, ony wagtyň özi görkezer-dä. Onsoňam meseläni çözüýän garyn däl-de, kelle

ahyryn diýip, men eýýäm honda baryan "Žiguliniň" yzyndan uly
buýsanç bilen seretdim.

Täçmämmet JÜRDEKOW.

Satiriki hekaýalar